

WYDAWNICTWA MUZEUM PIERWSZYCH PIASTÓW NA LEDNICY

Studia Lednickie, tomy I – VIII

Seria wydawnicza prezentująca wyniki badań prowadzonych przez pracowników Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy we współpracy z innymi instytucjami z kraju i z zagranicy. Tematyka *Studiów* obejmuje różne dziedziny nauki, m.in. archeologię, etnografię, antropologię, nauki przyrodnicze i wiąże się ściśle z opracowaniami obiektów i zabytków z Ostrowa Lednickiego i jego szerokiego zaplecza, a także grodów w Gieczu i Grzybowie. Artykułom towarzyszą obcojęzyczne streszczenia (w języku niemieckim lub angielskim), bibliografia, liczne ryciny, plany, zdjęcia. Każdy z tomów zawiera bibliografię Ostrowa Lednickiego.

Wczesnośredniowieczne mosty przy Ostrowie Lednickim. Tom I. Mosty traktu gnieźnieńskiego, red. Z. Kurnatowska (V tom Biblioteki studiów Lednickich)

Praca prezentuje wyniki naziemnych i podwodnych badań archeologicznych prowadzonych w latach 1982-1994 przez pracowników Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu. Rezultatem tych prac jest przedstawiona rekonstrukcja mostu oraz publikacja kilkuset różnorodnych zabytków – największej serii znalezisk podwodnych z naszych ziem. Publikacja zawiera także wyniki badań dendrochronologicznych reliktyw mostu i jego przyczółka.

Daniel Makowiecki ***Hodowla oraz użytkowanie zwierząt na Ostrowie Lednickim w średniowieczu*** (VI tom Biblioteki Studiów Lednickich)

Ujęte w ramach sześciu rozdziałów opracowanie zawiera prezentację kosztnych materiałów zwierzęcych z Ostrowa Lednickiego, gródka stożkowatego na wyspie Ledniczka oraz z osady Dziekanowice 22. Przyjęty przez D. Makowieckiego model opracowania materiałów paleozoologicznych znacznie wykracza poza ich dotychczasowe standardy, co powoduje, iż analiza oraz syntetyczne wnioski autora są bogate w treści i inspirujące nie tylko dla paleozoologów, lecz również i dla archeologów i historyków.

Rezultaty tych badań ilustrowane zestawieniami i diagramami nadającymi opracowaniu dodatkowych walorów, co w finale czyni je wzorcowym dla monografii tego typu.

Janusz Górecki ***Gród na Ostrowie Lednickim na tle wybranych ośrodków grodowych pierwszej monarchii piastowskiej*** (VII tom Biblioteki Studiów Lednickich)

W monografii prezentowany jest jeden z najważniejszych ośrodków grodowych okresu kształtowania się początków państwa polskiego, ujęty na porównawczym tle grodów prowincji wielkopolskiej i małopolskiej, z odniesieniem do grodów saskich i czeskich. Autor pokazuje jego ważną rolę jako centrum ówczesnej władzy, ośrodka kultu chrześcijańskiego oraz rejonu militaryzacji, w której miały również udział najemne drużyny wojów skandynawskich.

Bogato ilustrowana książka zainteresuje nie tylko archeologów i historyków, lecz także i tych wszystkich, którzy potrafią i chcą odkrywać zagadki naszej przeszłości.

Antoni Pelczyk *Wielkopolski Park Etnograficzny. Między tradycyjną wsią a teoria i praktyką skansenologiczną* (VIII tom Biblioteki Studiów Lednickich)

Studium jednego z najważniejszych muzeów na wolnym powietrzu w Polsce. Ukazuje proces krystalizowania się jego koncepcji oraz sposób jej realizacji pod wpływem polskiej i europejskiej myśli skansenowskiej. Opisuje relacje między rzeczywistym obrazem tradycyjnej wsi wielkopolskiej a jej skansenowską interpretacją, a także pomiędzy ideą ekspozycji skansenowskiej a jej odbiorcą. Próbuje odpowiedzieć na pytanie, czy i w jakim zakresie muzea skansenowskie mogą stać się syntezą tradycyjnej kultury regionu. Jest to pierwsza tego typu praca wśród opracowań dotyczących polskiego muzealnictwa skansenowskiego.

Praca została nagrodzona I miejscem w konkursie „Izabella 2002” w kategorii wydawnictwa na Wydarzenie Muzealne Roku w Wielkopolsce.

Marek Polcyn *Archeobotaniczna interpretacja wczesnośredniowiecznych, podwodnych warstw kulturowych z Ostrowa Lednickiego i Gieczu* (IX tom Biblioteki Studiów Lednickich)

Książka przedstawia wyniki badań archeobotanicznych prowadzonych w pracowni paleoekologicznej Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy w latach 1991-1997. Przedmiotem analizy były serie osadów dennych, szczególnie warstwy kulturowe, z dna Jeziora Lednica w otoczeniu Ostrowa Lednickiego oraz zabagnionej doliny rzecznej w Gieczu. Rezultaty badań obejmują rekonstrukcję warunków sedymentacji kulturowych nawarstwień, jak również obraz minionej flory w okolicy analizowanych stanowisk archeologicznych.

Borys Siewczyński *Zabytki architektoniczne Ostrowa Lednickiego w rekonstrukcji komputerowej* (X tom Biblioteki Studiów Lednickich)

W publikacji została poruszona tematyka dotycząca zastosowania metod CAD w rekonstrukcji obiektów zabytkowych. Powyższe zagadnienia zilustrowano przykładami badań – rekonstrukcjami komputerowymi – dotyczącymi relikwów wczesnodziejowej architektury Ostrowa Lednickiego. Zaprezentowane przykłady przekonują, zdaniem autora, o celowości stosowania metod komputerowych w procesach badawczo-

rekonstrukcyjnych, w celu uzyskania prawidłowej percepcji rekonstruowanej przestrzeni architektonicznej.

Rekonstrukcja dawnego budownictwa w rezerwach i skansenach, red. Z. Kurnatowska (XI tom Biblioteki Studiów Lednickich)

Tom zawiera artykuły poświęcone zarówno zagadnieniom teoretycznym dotyczącym historii i rozwoju skansenów w różnych krajach europejskich, ze specjalnym uwzględnieniem Polski, jak i praktycznym realizacjom poszczególnych projektów. Poruszane zagadnienia odnoszą się do rezerwatów etnograficznych i archeologicznych.

Janusz Górecki, Andrzej Kaszubkiewicz, Jacek Wrześniński, Arkadiusz Tabaka *Ostrów Lednicki* (album)

Autorzy albumu wprowadzają nas w historyczny krajobraz okresu X-XI wieku, dając wyjątkową okazję poznania piękna przedromańskiej architektury Ostrowa Lednickiego oraz wspaniałych zabytków pozyskanych w trakcie jego badań – w tym jednej z najbogatszych na Słowiańszczyźnie Środkowej kolekcji uzbrojenia.

Pozycja wydana z pełnymi angielskimi i niemieckimi tłumaczeniami.

Andrzej Kaszubkiewicz, Antoni Pelczyk, Zbigniew Wielgosz *Wielkopolski Park Etnograficzny w Dziekanowicach* (album)

Album, opatrzone przez autorów merytorycznym komentarzem w wersji polskiej, angielskiej i niemieckiej, ukazuje bogactwo form i piękno wielkopolskiej architektury wiejskiej zgromadzonej w Wielkopolskim Parku Etnograficznym.

Praca nagrodzona „Izabellą 2003” w kategorii wydawnictwa na Wydarzenie Muzealne Roku w Wielkopolsce.